

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Kiadó lap Hajdonos: Cászló József.	Egyes szám ára 4 fillér. Becszenetesség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapá-u. 9. — Telefon 275
Helyben: Negyedévre	3 korona.		
Egész évre:	12 "		
Külföldre: Negyedévre	5 "		
Egész évre:	20 "		

Városi csendőrség Debrecenben.

— jun. 25.

Az a gondolat, hogy az élet és vagyon biztossága érdekében a szolgálato a nagyobb városokban is esendőrség teljesítse, egyre jobban tért hódít. És pedig éppen a legnagyobb, legintelligensebb városok fogadták az eszmét örömmel.

A debreceni terv nyomán és azzal egyidőben Szeged, Szabadka, Arad, Kecskemét sajtója és hatósága vette bírálat alá az eszmét és csodálatos, hogy e városokban egyetlen hang se szólalt fel a csendőrség ellen. Senkinek eszébe sem jutott, hogy az önkormányzati jog esorbitását emlegesse. És ez nagyon természetes! Ki beszélne 1904-ben a bosszorkányokról, melyekről már bölcs könyves Kálmán királyunk tételesen kimondta, hogy — nincsenek. A csendőrség városi alkalmazásában sines semmiféle jogsérelem, se jog feladás. Akik tehát komolyan foglalkoztak az eszmével és valóban értenek a közigazgatáshoz, azok az üres jelszavak felett napirendre tértek és még csak emlegetni se tartották szükségesnek az autonómia, a közsabadságok elkobzását.

Annál több őszinte, lelkes dicséret hangzott a csendőrségről. Ma már mindenki látja, hogy ez az intézmény az emberi határok közt — eszményileg tökéletes. Kitűnő anyag remekül fegyelmezett legénység, megbízhatóság, a hivatás átérzése s derekas felfogása, ezek a tulajdonságok jellemzik esendőrségünket.

Szóval a csendőrség alkalmazása a városokban teljes élet és vagyon biztosságot jelent. Jelenti továbbá a rendőri szervezetek hiányainak teljes megszüntetését; jelenti a szervezet jelentékenyen olcsóbbá tételét és jelenti a nagyobb

vidéki városok közös rendőrségi nyomorúságainak alapos, gyökeres, célravezető kiirtását.

Mindezekből pedig logikai következés az, hogy mi a magunk részéről őszite megalégedéssel köszöntjük az eszme megvalósítása felé a bátor férfias lépést, melynek hisszük az lesz az eredménye, hogy Debrecen a város új szervezeti szabályzatának keretében megoldja a kérdést és a rendőri szolgálatot csendőrségre bizza.

Az első, határozott javaslat ma délután kerül a városi közigazgatási bizottság rendkívüli ülésén tárgyalásra. Meg vagyunk róla győződve, hogy a tervet a közigazgatási bizottság egyhangulag magáévá teszi s Debrecen város június 30-án tartandó rendes közgyűlése óriási többséggel elfogja határozni a városi csendőrség szervezését.

Az állam a legmesszebb menő előnyöket és kedvezményeket biztosítja a városnak. Eszerint a kitűnő, kifogástalan, jól egyelmezett, képzett csendőrség sokkal kevesebbe kerül a városnak, mint a mostani rendőrsége.

De ennél nyomósabb érv az, hogy a város közönsége által évtizedek óta jogosan felpanaszolt hiányok, bajok, nyomorúságok megszűnnek és Debrecen város polgársága nyugodt lélekkel bizhatja rá életét és vagyonát a csendőrségre.

A teljesen kidolgozott javaslat e tekintetben mindenkit ki fog elégíteni és a városi önkormányzat jó ait legfőbb szeretettel ápolják és védők aggodalmait is végkép elfogja oszlatni.

A közigazgatási, a rendészeti ügyek kezelése tovább is rendőri alkalmazottak kezében marad. A rendőrség képzetebb, használható elemeit az új szervezet átveszi, al

kalmazza s így azok abba a kedvező helyzetbe jutnak, hogy jóval nagyobb fizetést kapnak. A rendőrfőkapitány, a kapitányok és a tisztikar hatás köre és rendelkezési joga teljes ép ségben marad! S a vezetők, intézők rendelkezésére oly csendőr anyag, oly kitűnő legénység fog állani, hogy az élet és vagyon biztossága a lehető legtökéletesebb lesz. Világos tehát, hogy az egész város nyerni fog s ez a reform nagy haladást, egészséges fejlődést jelent.

Mindezeknél fogva reméljük, hogy az új szervezeti szabályzat életbe léptetésével egyidejűleg Debrecen városa a rendőrszolgálatra városi csendőrséget fogja alkalmazni

Alkalmunk volt e tekintetben rang és pártkülönbség nélkül a lakosság vezéregyezéségeinek és a törvényhatósági bizottsági tagok tulnyomó részének véleményét hallani, s ebből azt következtetjük, hogy a városi csendőrséget ugyszólván mindenki óhajtja. Ennélfogva biztosra vehető, hogy a város jól felfogott érdekében a június 30 adiki közgyűlés kimondja a városi csendőrség, szervezését és haladéktalan alkalmazását.

A termelés nálunk.

június 25.

Kétségtelen, hogy a népesség arányához mérten hazánk földje éppenséggel nincs kihasználva. Európa nagyobb államaihoz képest Magyarországon kevés az ember s csudák csudája, ez a kevés se tud benne megélni, hanem egyrésze koldusbotra jut, egy része kivándorol s az marad itthon, akinek biztos a megélhetése, aki könnyebben megküzd az élet nehézségeivel. Ha a mi népünk éllembesebb lenne s idejekorán megértene a haladó kor hívó szótát s a gazdasági és kereskedelmi érzék, az üzleti szellem

TOLNAI DANIEL Debrecen Piac-utca 49 szám
o a főpostával szemben, o

ajánlja legnagyobb választékú raktárát, férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség.

Olcsó árak.

jobban ki volna 'benne fejlődve; akkor hazánk földjén kétannyi ember megférne egymás mellett, a nélkül, hogy csak egynek is a kivándorlásra kellene gondolnia.

Igen ám, de a magyar gazda ma-kaesul ragaszkodik hagyományos szokásaihoz. Szánt vet, arat s a gazdasághoz föltétlenül megkívántató állatot tart s ezzel ki van merítve egész életének tevékenysége. Száz, meg két száz évvel is ez képezte a magyar gazda foglalkozását. Mindössze annyit haladt talán, hogy tökéletesebb eszközökkel dolgozik. Az intenzivebb gazdálkozás, modern fölfogás semmiképp se megy a koponyájába. Föl-szántja az ugart, aztán még egyszer vetés alá szánt, elvet szent Mihály hetében s télen át a banya mellett pipaszó-val üti agyon napjait, vagy a mi még ennél is rosszabb. a koresmában. A mennyit a jószággal vesződik s az ugarok följavitásával, ez jóformán semmi. A házi ipar üzésére egy világért se lehet szorítani. Az öreg apja, dédapja se foglalkosott háziiparral, neki se kell. A hagy-mát, zöldpaprikát bent a városban a bol-gár kertészekről veszi. Ilyen a mi né-pünk. A mikor a filloxera elpusztította szőlőinket, több, mint tiz esztendeig tét-lenül nézte a csapást s csak nagy so-kára fogott az amerikai vesszőkkel való regenerálás munkájához. Hol volnánk már ma, ha mindjárt megkezdtek volna a föl-ujítás műveleteit? De nem. A magyar gazda minden reformtól idegenkedik, az ujítások iránt bizalmatlan. Kivágta a sző-lejét s bevetette a földet gabonával. A magyar gazda szerelmes a buzába, rozsba, árpába és zabba. Ezt nem kell kapálni, töltögetni, gyomlálni. Elveti, aztán terem. Hát az igaz, hogy terem de mi haszna, ha nincsen ára.

A magyar gazdának olyan termelési ágak kultiválására kell magát adnia, a milyeneket a világpiacokon is jó haszon-nal értékesíthet. Az utmutatást már meg-adták az ország egyes vidékein élő sze-mesebb gazdák. Az állattenyésztés igen jó jövedelmi forrást képez, ennek kere-tében a baromfiakkal való nagybani fog-lalkozás. A világvárosok piacain, a hol a lakosság száma milliókra megy s min-denki a piacról kénytelen élni, hatalmas ára van az élelmi szereknek. A mely állam gazdaközönsége arra gravitál, hogy keresletnek örvendő élelmi szereket pro-dukálja, az jól pénzelhet; annak nem kell Amerikára, vagy koldusbotra gon-dolnia. Nézzük csak, miért oly gazdagok az alföldiek, bácskaiak? Mert óriási gyü-mölcsöskivitelük van, ezenkívül rengeteg baromfit, zöldséget és élelmiszert szállí-tanak külföldre. Ha az ország többi ré-szeiben is így gondolkodnának, akkor nem lenne nálunk ez az örületesen emel-kedő drágaság, mely a szagényebb em-berekre nézve szinte elviselhetlenné teszi a megélhetést.

Az ipari produktumok nem drágák. Egy kalap egy korona, egy pár cipő öt

korona, egész öltözet ruha tiz-husz ko-rona; csupa olesóság. S a mi a legnél-külözhetlenebb, a mivel a legnehezebb a tulságig takarékoskodni; az élelmiszert drága. Miért? Mert az ország termelő-közönsége, a gazda nem termel annyit, mint amennyire szükségünk lenne. Egyes vidékek nagyban foglalkoznak az élelmi szerek előállításával, de jobb pénzért ki-szállítják külföldre, ahol nagyobb az egyének keresési képessége, a hol minden jobban megfizetnek, a hol többet költ-hetnek. Itthon aztán mindenből kevés marad s elviselhetetlen a drágaság.

Ki hinné, hogy Ujvidékről a mult év nyarán napokint tiz-husz waggon pa-radicsomot szállítottak Németországba? Kecskmét és Körös vidékéről több száz-ezer métermázsa gyümölcsöt.

Nyíregyházáról őszszel naponként nyolc-tiz, élőbaromfival megrakott vasuti kocsit indítanak külföldre.

Sajos, Debrecen máskülömben élel-mes és gyakorlati szellemü népe e te-kintetben nagyon hátra van. Minálunk a termelés annyira egyoldalú, hogy élelmi szerek termeléséről szó sincs. Azért vég-telen drága a piac és patikai áron csak azt kapjuk, azt vehetjük, a mi fölösleg éppen akad a tanyákon. Nem is emel-kegdi a jólét, a vagyonosodás. A mi itt észlelhető, inkább a takarékosrag, kis igények, egyéni fuvarkodás eredménye.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Sajáttudósítóinktól. —

Budapest, 1904 jun. 24.

Csendes mederbe indult a vita ma. Itt van Tisza István gróf kormányelnök is, a ki ezen a héten kétszer járta már meg az osztrák császárváros. Az ülést Perczel Dezső elnök vezette. Zichy János gróf a néppárt volt elnöke hat heti sza-badságot kért.

Tisza István gróf kormányelnök be-terjesztette a kormány jelentését a kvó-táról.

Mayer Károly a mentelmi bizottság elnöke Lengyel Zoltán és Zboray Mik-lós képviselők mentelmi ügyeinek befe-jezésére újabb 15 napi határidőt kér.

Maróthy László a mentelmi bizottság elnöke több mentelmi ügyről terjeszt elő jelentést. Majd pedig ismertette Kubik Béla mentelmi ügyét. A bizottság javasolja, hogy Kubik tegnapelőtt használt ezért a kifejezésért: Nem ég le a bőr a pofájokról a házat kövesse meg.

Ezek után áttértek az 1904. évi költségvetés folytatolagos tárgyalására.

Kaas Ivor báró a néppárt álláspon-tját fejtette ki a költségvetéshez. A ci-vilista felemelését nem szavazza meg. Magyarországon az udvartartásra éven-kint 102,000 koronát költenek csupán, és ez az összeg nem öregbedik akkor sem, ha a felség Budán tartózkodik, mert az élelmi szereket még a vizet is Bécsből hozzák ide. A mi pénzügyi politikánkat illeti, vagy deficitben vagyunk vagy adósságot csinálunk. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon). Eddig négy milliárd 600,000 korona adósságot csináltunk 1867-ó a. Franciaország föld dolgában

mi következzenek, a leggazdagabb ország és még mit látunk? A pénzügyminisz-ter eszpozéjában a költségvetés szoliditá-sát hangoztatta, de egyszersmind taka-rékoságra is intett, a mint ezt előzően már Tisza is megeselekedte. Ha a mos-tani költségvetést összehasonlítjuk az előző esztendő költségvetésével, azt ta-láljuk, hogy a Tisza kormány nem követ valami takarékosági politikát. A mos-tani költségvetés szám adatai arról is tanuskodnak, hogy az ország pénzügyi helyzete rosszabodott.

Az adó reformot már Wekerle ígérte meg, azóta folyton hitegetik vele az or-szágot, de ki tudja mikor léptetik életbe. Statisztikát olvasot erről a minap. Uyan emberünk harminc van csupán a kinek tiszta vagyon két millió koronára rug, 100,000 korona tiszta jövedelme pedig csak 37 embernek van. Másut egyelően egy városban több a milliomos mint ná-lunk az egész országban.

Arra tér át ezután, hogy a kor-mányzati és a közigazgatási ágazatokban egyáltalán a pazarlásig költsékezünk, fényűzőek vagyunk. Sorra foglalkozik a kormányzati ágakkal és végezetül kije-lenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Szünet következett.

A szünet után

Horánszky Lajos a költségvetés mel lett beszél. Foglalkozik az ország gaz-dasági helyzetével, sürgeti a kisbirtoko-sok helyzetének javítását. A költségve-tést elfogadja. Ezután a vitát holnapra halasztották.

Az ülés végén Tallian miniszter megnyugtató választ adott Molnár János régebbi interpellációjára.

KÖZIGAZGATÁS.

× Rendkívüli közigazgatási bizottsági ülés. Debrecen sz. kir. város közigazga-tási bizottsága ma délután rendkívüli ülést tart, melyen értesülésünk szerint Galánffy János kir. ügyész fogja bemu-tatni véleményét és javaslatát esendőség behozatala ügyében. A királyi ügyész is bizonyára súlyos érvekkel fogja vélemé-nyét megokolni. És valóban szükség is van erre az intézkedésre. Más nagyobb városok is foglalkoznak ezeneszmével és már készen is van kidolgozott terveze-tük. Hiszük, hogy a közigazgatási bi-zottság mindent megfontol, — mindent mérlegel és legjobb meggyőződését mondja ki e fontos ügyérdekében. — Es így előkészítve kerül a közigazga-tási bizottság javaslata az illetékes uta-kon át a közgyűlés elé.

× A jog- és pénzügyi bizottságból. A város jog- és pénzügyi bizottsága Vecsey Imre főjegyző elnöklésével. A bizottság tagjai közül ismét kevesen je-lentek meg, ott voltak: Simonffy Imre kir. tanácsos, Kola János dr. kir. taná-csos, Aczéi Géza főmérnök, Király Gyula tanácsnok, Roncsik Lajos főszámvevő, Fejér Ferencz dr. ügyvéd, Magoss György dr. főügyész és Varga Károly tb. ta-nácsnok, mint a bizottság jegyzője. A bizottság több folyó ügyet intézett el, illetve látott el javaslattal, melyek a legközelebbi közgyűlés elé kerülnek.

× Értesítés. Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának f. évi ju-nius hó 16-án és folytatva 17 én tartott

közgyűlésében hozott 128 számú határozata folytán a soproni m. kir. honvéd főreál iskolában megüresedett Andaházy Szilágyi Mihály féle egy alapítványi hely betöltése elrendeltetvén, felhívatnak azon szülők illetve gyámok, kiknek fiai ezen iskolába felvétetni óhajtanak, hogy a mennyiben ugy a pályázati mint az alapító levélben foglalt feltételeknek megfelelően, pályázati kérvényeiket legkésőbb július hó 5-én d. u. 5 óráig a városi tanács iktató hivatalába adják be. — Feltételek a katonai és illetőségi ügyosztálynál megtekinthetők.

EGYHAZ és ISKOLA.

A főispán a siketnémák között. Domahidy Elemér főispán a siketnémák f. hó 26-án, a városház nagytermében tartandó vizsgáján elutazása miatt nem vehetvén részt, mint az iskolák fentartó egyesület elnöke azon óhaját fejezte ki, hogy szeretne a múlt évi Okt. 14-től kezdve iskoláztott 22 szegény siketnéma gyermek előhaladásáról meggyőződni. Erre kedvező alkalmul kínálkozott azon előadás, a melyet a tanító képezde igazgatóságának felkérése folytán f. hó 23-án esütörtökön d. u. a főiskola énektermében Gácsér József, a siketnémák iskolájának igazgatója tartott a tanítóképezde IV-ik évfolyam növendékei előtt s hol a siketnémák oktatásának menete 8 és fél hó alatt elért bámulatos eredmény bemutatva lett s hol a főispán Oláh Károly városi tanácsos kíséretében megjelent s az intézet igazgatója Orosz István, élén a tanárkar és nagyszámu növendék által fogadtatott. A tanítás módja és az előmenetel nagybenyomást tett a főispánra és a jelenlévőkre s a főispán ki is jelentette, hogy ezen elsőrendű humánus intézet érdekében a legszivesebben tesz meg minden tőle telhetőt. A már nem sokára álláshoz jutó végzett képezdei hallgatók pedig azt hisszük mindannyian kelkes zászlóvivői lesznek a siketnémák oktatása ügyének.

A jövő, 1904—1905. tanév megindulása a róm. kath. főgymnasiumban. A jövő tanévre a fölvételek július hó 1. 2. és 4. napján tartanak meg, mindenkor d. e. 9—12 óra közt a főgymnasium épületében az I. emeleten. — Minthogy az első osztályok előreláthatólag túlnépesek lesznek, figyelmeztetnek a szülők, hogy idejében jelentkezzenek. — A javító, fölvételi és magánvizsgálatok augusztus hó 30. és 31. napján, a beírások szeptember hó 1. 2. és 3. napján fognak megtartatni. A tanév zzeptember hó 4. napján ünnepélyes Veni Sante-vel nyitattik meg. — Váradi Károly, igazgató.

Második félévi vizsgálat a közigazgatási tanfolyamon. A debreceni községi közigazgatási tanfolyamon folyó hó 18—22-ig bezárólag tartattak meg a második félévi vizsgálatok, az első félévinél sokkal fényesebb eredménnyel. — Kitüntetéssel tették le a vizsgálatot: Beczner Pál, Benkő Géza, Csekey Sándor, Halasi Lajos, Márki Lajos. — Jó eredménnyel vizsgáztak 7-en. — A 31 hallgató közül egy sem bukott meg. — A képesítő vizsgálatokra folyó hó 25-től kezdve július

hó 1-ig lehet jelentkezni s július hó 1-én lesz az írásbeli, és július hó 7—10-ig a szóbeli szigorlatok tartatnak. — Két vizsgáló bizottság fog működni az egyik Domahidy Elemér főispán, a másik Weszprémy Zoltán vármegyei főjegyző, tanfolyami igazgató elnökelete alatt.

Új iskola Nyiregyházán. Nyiregyháza tanügyi viszonyai fejlődésének újabb bizonyítékát adta. A nyiregyházi ev. ref. egyház új elemi népiskolát épít, amit szeptember elején már át is adnak a nyilvánosságnak. Az iskolában egészen új tanerőket is fognak alkalmazni.

Elismerés tanítóképezőknek. A debreceni ev. ref. tanítóképző intézet múlt évi működéséről szóló jelentést felküldötték a vallás és közoktatásügyi miniszternek, amit az örömmel vett tudomásul és elismerését fejezte ki az intézetnek.

Egy Habsburg-sarj regénye.

(Wallburg Ernő br. önmagáról.)

Wallburg Ernő báró, ez a kalandos multu ember, a kinek ereiben Habsburg vér csörgedez, vaskos könyvet adott ki a maga ügyéről. Mindjárt a könyv címtáblája, mely feketesárga, elárulja, hogy tulajdonképpen kiknek a figyelmét akarja felhívni. A monográfia, a mely német nyelven jelent meg, a következő hangzatos címet viseli: „Egy bírói tévedés! Egy főhercegi sarj leleplezése, Wallburg báró — atyjának, Ernő főhercegnek morgantikus házasságáról. Irta ő maga.“

A szerző bő részletességgel elbeszéli a könyvben az ő sorsát. Elmondja, hogy Ernő királyi herceg 1853. április 26-án Laibachban egyháziilag megesküdött bessenyoí Skublits Laurával. E házasságból négy törvényes gyermeke született: Laura, Ernő, (a könyv szerzője), Henrik és Klotild. Gyermekekorukban apjuk nevelhette őket. Ernő, majd később Rajner királyi herceg titkára, volt a gondnokuk. A mikor Wallburg Ernő báró a strasszi felsőbb katonai intézetben tanult, gondnoka megparancsolta neki, hogy ha kérdik, kik a szülei, mondja, hogy apja es. és kir. ezredes volt, a ki 1866-ban eleset Königräznel s hogy Ernő királyi herceg csak jóakarója.

Wallburg Ernő báró öcsese Henrik ifjuságában buskomor lett s mirt járásbírósi gyakornok 1888-ban ögyilkosságot követett el. Klotild testvérét 1884-ben feleségül kényszerítették Pegger dr. linci orvoshoz, a ki Rajner királyi hercegtől huszezer forint hozományt kapott. Pegger halála után 1894-ben feleségül ment majdangradi Szimics Jenő kapitány magyar királyi testőrhöz. Az ő házuknál van Wallburg Laura is, a kinek elborult az elméje.

Wallburg Ernő báró elvégezvén a katonai iskolát, egy pozsonyi gyalogezredbe került. Itt kapta meg gondnokának Gall királyi hercegi titkárának azt az értesítést, hogy megkerült az anyakönyvi kivonata. E szerint az ő apja Wallburg Károly báró porosz tiszt, anyja pedig Hugonnay Laura grófnő. Ez az anyakönyvi kivonat, mondja Wallburg báró, nyilvánvaló hamisítás, mert Wallburg-család sohasem volt Poroszországban.

Már 1877. óta Wallburg báró minden évben szabadságot kapott, hogy Bécsbe utazhassék. — Bécsben mindig Rajner királyi herceg palotájában kapott két szobát, vagy ha szállóban lakott, a királyi herceg titkára fizette érte. Mint hadnagy, sok adósságot csinált, de azért Rajner herceg több iz-

ben rendezte vagyoni viszonyait, sőt egyszer két pompás lovat is ajándékozott neki. Végre adósságai miatt felszólította őt a királyi herceg titkára, hogy lépjen ki a hadseregből. Ezt meg is tette.

A polgári életben eleinte ügyvédek-nél irnokoskodott Bécsben, majd nevelő lett egy gyárosnál. Időközben atyja, Ernő királyi herceg visszavonult a nyilvánosságtól és testvéréhez, Henrik királyi herceghez költözött Bozenbe. Wallburg báró ott föl akarta keresni, de csak a titkárral beszélhetett, a kinek utján több ízben kapott nagyobb pénzbeli segítséget. Bozenből kiutasították s Bécsben is intést kapott a rá dőrségtől, hogy ne utazék Bozenbe. Ő mégis kijátszotta a tilalmat s Henrik herceg kertjébe lopózkodott. Egyszerre a két királyi herceg elé került. Apja nagyon megindult a látásán s Henrik azt mondta neki, hogy menjen a szállóba s ott várja be az intézkedést. Ekkor kétezer forintot kapott. Azután vasuti hivatalnok lett. Nemsokára azt a szomorú hírt kapta, hogy jóakaró nagybátyja, Henrik királyi herceg tragikus módon meghalt.

Wallburg báró Bécsbe költözködött családjával, mert már előbb megnősült. Másó assal kereste kenyerét. Már a nyomor is beköszöntött hajlékába, a mikor váratlanul pártfogója akadt Montleart Vilma személyében, a ki nagynénje volt Ernő királyi hercegnek s így az ő rokona is volt. A hercegnő mindig mint rokonával beszélt vele s bőségesen támogatta őt. Wallburg Klotildnál van egy levél, a melyben Montleart hercegnő megírja neki, hogy az ő apja Ernő királyi herceg s ő és testvérei törvényes gyermekek.

Wallburg Ernő Benzonban titokban találkozott édesanyjával, a ki rendkívül melegen fogadta, de panaszkodott, hogy minden lépését szigoruan ellenőrzik az udvar kémei. A mikor meghalt Montleart hercegnő, ismét nyomorba jutott Wallburg báró. Beállt omnibusz kalauznak, majd istállómeister lett ugyanott, 1899-ig maradt ebben az állásban. 1899-ben meghalt Bozenben Ernő királyi herceg; leányát, Wallburg Klotildot nem bocsátották be a beteghez, csak akkor mikor már utolsó perceit élte.

Miután Ernő királyi herceg hagyatékából semmit sem jutattak a Wallburg családnak, elhatározta Ernő báró, hogy érvényesíti jogait. Ehhez elsősorban szüksége volt apjának házassági anyakönyvi kivonatára. Megismerkedett a vele egy házban lakó Staudinger Miksa ügynökkel s együtt folytatták a kutatást. Bécsben megtudták Dobner lelkészről, a ki annak idejében gyóntatója volt Wallburg Ernő néhai anyjának, hogy Ernő királyi herceg Laibachban kötött házasságot. Odautaztak tehát s bemutatkoztak Ivanetics katonai lelkésznek. Az ő engedelmével kutattak a katonai anyakönyvekben. Az 1857-ik évről szóló kötetben föltűnt nekik, hogy két lap ki van szakítva. Egy nap megtalálták ezt a két lapot egy másik kötet táblájának belső rekeszében. Staudinger eltulajdonította e lapokat, a mikor látta, hogy Ernő királyi herceg házasságára vonatkoznak. Wallburg Ernő báró könyvében fotografiai másolatban meg van ez a két anyakönyvi lap, a mely bizonyítja, hogy Ernő Károly osztrák főherceg 1858. április 26-án megesküdött Skublits Laurával, a ki a házasságkötéskor Wallburg Laura nevet vette föl.

E házassági levél birtokában, megindította Wallburg báró az eljárást, hogy

megkapja Ernő királyi herceg sok milli-
ónyi hagyatékát. Ennek folytán bűnügyi
pörbe fogták őt és Staudingert, azzal
vádolván őket, hogy anyakönyvi kivona-
tot hamisították.

Pörük már ismeretes, mert a buda-
pesti törvényszék is foglalkozott vele.
Wallburg báró budapesti szereplése is
annyira köztudomású, hogy nem ismer-
tetjük. Így végzi be könyvét a szerző:
„Ez a regénye az elhagyott, eltaszított
s vérrokonaitól jogaiban megrövidített
Habsburg-sarjnak!”

H I R B E K.

Nyári sétaték.

— Ajánlva házasuló férfiaknak. —

Valamelyik keleti költő ilyen tani-
tást ad a házasuló férfiaknak:

Ha megnősülsz keresd a feleséged
kedvét, de ne hallgas minden szavára.
Mikor az ur az első asszonyt megterem-
tette, egy bordát vett ki a férfi oldalából
és tudjuk, hogy az oldalborda mind görbe
s ha kiakarod egyenesíteni: török, de
nem hajlik. Nyilvánvaló tehát, hogy gör-
be az asszonyi természet is, bocsásd meg
hát vétkeit és ne lobbajon haragra szí-
Kényszert ne használj soha, mert hiába-
való léssen fáradságod, mert nem lehet
kiegyenlíteni azt, ami görbe.

Ha nem fogadjuk is el a keleti költő
elméletét az asszonyi természet görbe volt-
táról, igazat kell adnunk a szélsőségek
találkozásának féle közmondásnak. Hogy
két lény békében élhessen egymással
egy hosszú életen át, a lehető legellen-
kezőbb természetűeknek kell lenniök. Így
az egyik reménye enyhíteni fogja a má-
sik kétségbeesését és az egyik szorgalma
kárpótlást nyújt a másik tétlenségeért. A
régii görög és egyiptomi államokban pa-
pok és papnők tanították a serdülő ifju-
ságot a házasság titkaira és ez uton
megakadályozták sok oly katasztrófát, a
melyek a modern tudomány nem tud el-
hárítani.

Az ellentétes természet a külső je-
lekben is nyilvánul és bátran következtet-
tehetjük, hogy két egyén közül az egyik-
nek gömbölyű, a másiknak hosszúkás
írása van, az egyik szőke, a másik fe-
kete, az egyik formás orru, a másik pi-
sze, tehát jól megférnek együtt.

Két ideges ember, vagy két akara-
tos egyén sohse házasodjék össze, mert
ebből a frigyből örökös zenebona lesz, ott
nincs teljes egyetértés, hol a szülők és
gyermekük egyenlő természetűek.

Arra a kérdésre, hogy milyen ass-
zonyt szeretnek a férfiak legjobban, va-
laki így felelt: Négyfélé: az erzekit, a
bátortalan, a szentimentalist, és a szá-
mitót.

Az érzéki tipust lenézik a nők, mert
azt tartják, hogy az ilyen kalandokra
vagyódik. Pedig nincs igazuk, mert az
ugynevezett eszményi nő is haast gya-
korol érzékeinkre. Az ily finomabb alak-
ban jelentkező érzékiség lágyabbá teszi a
nő hangját, ha énekel bensőséget ad
hangjának és megadja neki azt a női
varázst, mely a férfit tebilincseli.

Ehhez az osztályba tartoztak: Stuart
Mária és lady Gamilton, a híres Nelson
charmeus-a. Ezt eszményi ette a görög
művészet Vénusz alakjában és ez marad
örökké a művészet eszménykége.

A másik a bátortalan, tamaszt ke-
reső asszony is megtalálja lovagját. A
hideg üzletember az ilyen asszonyt sze-
reti. Hízeleg hiúságának, hogy protektál-
hatja a a kék szemű, kuszó növényhez

hasonló bátortalan asszonyka, aki soha
egy önálló cselekedetre nem képes a szó
teljes értelmében rabszolgájává teszi azt
a pozitív erős férfit.

A harmadik sorozatba a szentimen-
tális asszonyok tartoznak. Nem oly élén-
kek, mint az első csapat és kevésbbé
szelidek, mint a második. Sok nő nem
rokonszenvezik az érzélgős asszonyokkal.
Ellenben a legtöbb férfi szereti őket.
Egyik orosz regényíró azt állítja, hogy a
férfiban több az igaz érzés, mint a nő-
ben. És annyi bizonyos, hogy a férfi ha-
marább megbocsátja a könnyeket, mint a
szivtelenséget. Az a nő, ki a gyöngé szí-
veket megveti, sohasem lesz a férfi hó-
dolatának tárgya.

A negyedik csoport a számító, hideg
nő nem hat a férfiakra, bár a gyöngé,
ingadozó férfit néha megfogja hálójában.
Erős értelménél fogva belát a férfi szí-
vébe, kéri gyöngé oldalát és lassan-
jassan mint a pók megszövi körülötte a
hálót, melyből többé nincs menekvés. Ez
a legveszedelmesebb típus.

* **Adomány a Bocskay szoborra.** A
jog és pénzügyi bizottság a Hajduböször-
ményben emelendő Bocskay szoborra vo-
natkozólag azon javaslatot tette, hogy a
szobor felállítási költségeihez járuljon a
város 200 koronával,

* **Tanulságos előadás.** Dr. Katona
Ernő miniszteri titkár tegnap délután
3-tól 5 óráig rendkívül érdekes és tanul-
ságos előadást tartott a községi közigaz-
gatása tanfolyam hallgatóinak az orszá-
gos gazdasági munkás és cselédségítő
pénztárról. Ismertette az üdvös intézmény
célját, fontosságát, társadalmi és nem-
zeti jelentőségét. Az előadás nagyon he-
lyén való volt, mert a hallgatóság oly
egyénekből állt, akik mint községi jegy-
zők az életben értékesíthetik majd mind-
azt, a mi tudást, szeretetet, ügybuzgal-
mat a nemes célu intézmény iránt dr.
Katona Ernő jeles előadásából meri-
tettek.

* **Horthy István halála.** A Kendere-
sen elhunyt Horthy István haláláról a
tiszántuli ref. egyházkerület a következő
gyászjelentést adta ki: A tiszántuli re-
formátus egyházkerület mély fájdalommal
jelenti, hogy Horthy István, a hevesnagy-
kunsági ev. ref. egyházmegye volt gond-
noka, a tiszántuli ev. ref. egyházkerületi
közgyűlés 35 éven át működött nagybuz-
góságú tagja s az ev. ref. egyetemes
konvent rendes tagja, 1904. évi június
hó 23. án elhunyt s temetése Kendere-
sen, június hó 25-én délután 3 órakor
lesz. A magyar református egyház jogait
és nagy érdekeit mindenkor rendíthet-
len hűséggel, nemes hivatottsággal és val-
lások lélekkel szolgált férfiú emlékezete
legyen közöttünk áldott!

* **Egy urnó balesete.** Tegnap délben
súlyos baleset érte Szöllősné Kaffka
Róza urnót. Ugyanis tegnap délben a Ró-
zsa-utca sarkán elcsuszott és oly szeren-
csetlenül esett el, hogy jobb karja, csuk-
lóban eltört. A súlyosan sérült urnót, kit
dr. Csikos Sándor részesített orvosi se-
gélyben, kocsin lakására szállították.

* **Ezt az urat kivetem!** Esküdtzéki
tárgyalás volt tegnap. Forró júniusi nap
volt; ilyenkor bizony az esküdti urak
nem szívesen ülnek egész délelőtt, néha

egész nap a tárgyalási teremben, mely
befűtött kemencének is beválik. Többen
meg is szokták kérni a vádlottat, hogy
a kisorsolásnál — vesse ki őket. Tegnap
is seregestől fordultak kivált az ügyvéd
esküdték Sebők Gyula fővárosi újságíró-
hoz azzal a kéréssel, hogy — vesse ki
őket. Az utolsó pillanatban egy ur egy
előkelő bankigazgató nevében kérte meg
Sebőköt hasonló szívességre. Sebők meg-
ígérte, de mivel a bankigazgató nevét
mos hallotta először, félt, hogy elfelejti.
Nagyon megörült hát, mikor az esküd-
tek névsorának felolvasásakor első he-
lyen a bankigazgató nevét hallotta. —
Rögtön felpattant.

— Ezt az urat tisztelettel kilököm!
— Kérem, még korán lesz! szolt
az elnök mosolyogva.

Ekkor következett a kisorsolás. A
neveket egyenkint felolvasták és az ur-
nába dobták. Megint a bankigazgató járt
elől.

No most, gondolta Sebők és fűrgén
mondta:

— Ezt az urat tisztelettel kilököm!
— Még mindig nincs itt az ideje!
— szolt az elnök vidáman.

— Bocsánat!
Végre aztán egyenkint kihúzták a
neveket az urnából. Negyediknek éppen
a bankigazgató nevét.

— Most tessék! — jegyezte meg
az elnök.

Sebők Gyula erre harmadszor is
megismételte kijelentését, mire az ily-
módon jogerősen kivett ur meglege-
déssel sietett a Dréherbe, a hol három
pohár sört ivott meg annak öröme,
hogy Sebők Gyula el nem felejtette a
nevét.

* **A kereskedő ifjak asztaltársaságá-
nak hangversenye.** Tegnap tartották meg
a kereskedő ifjak mai hangversenyük fő-
próbáját a Dobos pavillonban nagyszámu
nézőközönség mellett érdeklődése közben,
mely már a főpróbánál oly mérvben
nyilvánította tetszését, mintha nem is
főpróbán hanem az estélyen magán győ-
nyörködnék. Hisszük, hogy az az érdek-
lődés a mai estélyen hasonló mértékben
fog nyilvánulni.

* **Kinevezés.** A debreceni királyi ité-
léstábla elnöke Jég Károly végzett jog-
hallgatót a debreceni itéltábla kerületébe
ideiglenes minőségű díjtalan joggyakor-
nokká nevezte ki,

* **Tűz.** Tegnap este 8 óra 40 perc-
kor tüzet jelzett a kistemplom toronytőre.
A tűzoltóság nyomban ki is vonult tel-
jes készenléttel a régi sertésmázsaház-tér-
elé, a hová a tűzjelzés szólott, ott azon-
ban csak egy égő nagy szalmacsomót
talált, a melyet nyomban eloltott. — A
megindított vizsgálat kiderítette, hogy a
tűz gyermekes csinytevés eredménye.

* **Kassa város átirata.** Kassa város
átírt városunkoz pártolást kérve azon in-
dítványához, hogy II. Rákóczi Ferenc,
Zrinyi Ilona és Beresényi Miklós hamvai
ott helyeztessenek örök pihenőre. A vá-
ros jog és pénzügyi bizottság nem ter-
jeszti az átiratot pátolólag a közgyűlés
elő, amennyiben az a nézete, hogy a sza-
badsághősök hamvai egy Budapesten
emelendő Pantheonban volnának elhe-
lyezendők.

* **A szellemi túlterhelés ellen.** Arad
város átiratot küldött városunkhoz, mely-
ben különösen a leány gyermekek szel-
lemi túlterhelése ellen felirat pártolásra
hívja fel a város közönségét. A jog és
pénzügyi bizottság a feliratot hasonló
szellemű felirattal javasolja támogatni.

* **A téglavető rendezése.** Király Gyula tanácsos, a jog és pénzügyi bizottságban jelentést tett a téglavető telep rendezéséről. A telepen ez idő szerint mintegy 300 lélek lakik. A javaslat azt ajánlja, hogy a telep 5, esetleg 3 év alatt szüntessék be, addig pedig az ottlakók fizessenek valamelyes csekély jogelisméresi díjat. Mert a javaslat szerint nem volna méltányos az évek óta ott lakó szegény embereket hirtelenében kitelepíteni. A jog és pénzügyi bizottság véleménye legközelebb a tanács elé kerül.

* **Hangverseny és táncmulatság.** A kereskedő ifjak dalárdája a mint már jeleztük is, a jövő hó 9 én a nagyerdei Dobos pavillonban hangversenynyel egybekötött táncmulatságot rendez. A rendezőség széleskörű intézkedéseket tett, hogy a megjelenőknek ezen estét a legkellemesebbé tegye. A változatos műsor egyik kiváló része lesz színházunk jeles tenoristájának Karacs Imre urnak szóló éneke, a kit a fáradhatatlan rendezőségnek sikerült megnyerni ezen est sikerének emelésére. Az igen kedélyesnek ígérkező mulatság iránt a lányos mamák körében óriási az érdeklődés, úgy hogy a rendezőség már is szokatlan intézkedéseket tett az iránt, hogy a mulatság feszelen és családias jellegű legyen. A rendezőség még egy igen kellemes meglepetést tartogat az érdeklődők számára.

* **Az elfoglalt asztal.** A belügyminiszteriumhoz beadvány érkezett tegnap, melyben R. V. fővárosi polgár igen érdekes ügyben kér utasítást a székesfővárosi tanács számára. A polgári béke megóvása érdekében ugyanis szűkegesnek tartja a beadvány írója, hogy Budapest nyilvános helyeinek rendtartásáról szabályrendeletet készítsen a főváros és e rendeletben egyszer s mindenkorra tiltsák el azt a rossz szokást, hogy a vendéglősök bizonyos asztalokat előre lefoglalni engedjenek, ami R. V. szerint, már annyi veszekedésnek, nyilvános botránynak, sőt tettelegességeknek és párbajoknak is lett az okozója. A vendéglő a nyilvánosság számára van nyitva, ott az foglalhat helyet, aki belép, ez hozzátartozik a polgári szabadsághoz, a mely mindenkiről nézve kell, hogy egyenlő legyen, s a ki ez ellen vét, az oly sarkalatos jogot sért meg — írja R. V. — mintha valakit például a szabadságától foszt meg, miért is olyan vendéglőt érzékeny birsággal kell sújtani. A beadvány nyilván annak az eseménynek a hatása alatt keletkezett, mely pár hónap előtt a Vigadó előtti kioszkban történt, mikor egy bécsi vezérkari százados a feleségével elzavartak egy előrelefoglalt asztaltól. Ennek a dolognak különben folytatása is lett. Néhány vidám kedvű fiatalember ugyanis másnap ugyanazt az asztalt foglalta el, mire őket is helyesre szólították föl s mikor nem mozdultak, a főpincér rájuk is kimondta a szigorú ítéletet, hogy: akkor az urakat nem fogja kiszolgálni a személyzet. A fiatal emberek egyike erre egy amatőr-fényképező géphez hasonló szerkezetet tett az asztalra, kinyitotta az oldalát, de nem a camera obscurát vette ki belőle, hanem négy adag fagyaltot tányérostól kanalastól, melyet egy közeli cukrásztól hordárral hoztattak maguk után és vidáman csevegvé fogyasztották el a személyzet nagy felháborodására. A főpincér tiltakozni kezdett és méltatlankodva emlegette, hogy a kioszk nem batyubál, a fiatal emberek azonban gavallérosan letették a fagyalt árát és kijelentették, hogy tovább nem tárgyalnak, mert olcsó akarnak. Annyi bizonyos, hogy ezt

a kérdést, mely pár nap óta a nyilvános helyeken beszéd tárgya, minden szabályrendeletnél alaposabban oldották meg.

* **Kezdődik a nyaralás.** Ahány gyengéd nő lélek van most a világon, ahány szép asszony érzi a szokatlanul hevítő júniusi nap melegét, annyira cirógatja az ő édes férjeuskéjét, kedves apukáját, hogy ideges vagyok, szenvedő vagyok, valamit kell tennem, tovább így ki nem tarthatom, nem, semmiképen. Gondolkodik a gyengéd férj, töpreng a szerető apa, igazad van, tenni kell valamit, keresni kell kibuvó módot, ez így nem maradhat, nem, semmiképen. Cirógatnak, bizelnek még kedvesebben, még észbontóbban a csinos kacsók és csak felmerül a kérdés, hát mit is tegyünk, mikép legyünk, hova menjünk, azaz rosszul beszéltem, hogy is töltjük el itthon a nyarat, kit hívjunk meg ez idő kellemesebb tételére. Mghívni? Ugyan ki is jőne ide ebbe a meleg, poros fészekbe, ugyan ki keresne föl bennünket ebbe a rekkenő hőségben. Jobb lesz talán, ha mi megyünk el, ha mi keresünk valamely szerény arnyas zugot, hol kettecskén meghúzódva, együtt hallgathatjuk a csalogány dalát, a kicsiny fülemile csattogó énekét. Ugy ám, de férjemuram nem ér rá a nyarat távol a háztól, messze eltölni, hát izadjon itthon, majd hetenként elmegy meg-meglátogatni kicsiny feleségét, futkosó gyermekeit. Mennek tehát nyaralni, nem maradnak itthon, de hova menjenek, ez a rokon távol van, a másik nem szives, a harmadik beteg, negyediknek más a baja. Kisüti hát végre az agyocirógatott, megvesztegetett férfi, mit már előre is tudott, legjobb lesz, ha elmegy kellemes fürdőre, hol nem függ senkitől, minden lesz majd kénye kedve szerint. üdülhet, mulathat. Én uram istenem, seregeknek ura, volna hozzád egy nagy, általa azonban könnyen teljesíthető kívánságom! Adj erre a nyárra nekünk hűvös időt, esőtől balzsamos üdítő levet, jót tesszel ezzel mindeaknak. Aki nyaralni mennek, azoknak legalább lesz az őszel miről panaszkodni, panasz nélkül pedig az élet egy fabatkát sem érhet, mi pedig, akik még sokkal jobban nyaralunk itthon, napi imákban fogunk áldani a jótéteményért.

* **Udvarhölgy kezesetik.** Most, mikor a házasságok az ült tívójára kezdenek sütyedni és minden valamirevaló nyárs-polgár előre kiszámított ravaszággal nyeri meg a szive szerelmét, meg a pénzt egyaránt, egy londoni ujság révén valami újat, romantikus látunk ezen a téren, meg pedig nem is valami nyárs-polgár révén, hanem az udvarhoz közel álló méltóságos egyéniség jóvoltából. Egyébként beszéljen maga a hirdetés.

Házassági ajánlat.

Harminchárom éves gróf, az osztrák-magyar udvarhoz közelálló családból nőülni óhajt 200,000 font sterling hozományyal. Pályázó az udvarnál udvarhölgyi minőségét nyer Ajánlatokat E. Bergman, Bécs, Odengasse 9. címen kérünk.

A Daily Express bécsi tudósítója szerint a hirdető egy magyar magnás, a főrendiház tagja és a diplomácia szolgálatában áll.

* **A Bajkál-tó vasútja.** Egyik szibériai ujság megdöbbenő adatokat közöl arról, hogy milyen nagy áldozatokba került a Bajkál-tó megkerülésére való vasút építése. Ez adatok szerint az építkezés több emberéletet és seb-sünetet követelt, mint akár egy nagy, vörös csata, 1901. novemberétől mostanáig épült a vasút.

Ezalatt 1871 munkás meghalt, 225 munkás pedig a dinamitrobbantások közben súlyosan megsebesült s legnagyobb részük szemévilágát elvesztette. Huszonkilenc hónap alatt körülbelül 20,000 munkás dolgozott a vasútvonalon s ezek közül azok, akik az építésnél nem jártak szerenésötlenül, skorputban pusztultak el, mert az élmezés azon a vidéken leirhatatlanul nyomoruságos. Dulakodások és késelések alkalmával öt munkás halt meg, 257 megsebesült. Mindent összevéve eddig 14,000 munkás esett áldozatul a Bajkál-vasutnak, tehát az összes munkások 70 százaléka.

* **Lopás a margitfürdőben.** A margit fürdő egyik alkalmazottja Faucsek Fanny ki a fürdő mosódájában volt besztva szolgálattételre, azt panasolta, hogy kettős fedelű drága óráját csak rövid ideig hagyta őrizetlenül s máris ellopták. Az óra ismertető jelei: kettős fedelű ezüst, remontoir, az üvegje hiányzik.

* **Halálozások az elmúlt napon nem fordultak elő Debrecen városában.** Örömmel jegyezzük föl ezt az ugynevezett fehér napot.

* **Büntető határozatok módosítása.** A mérnöki hivatal az 1890. I. t. c. III részének határozatai egy némelyikének módosítása tárgyában javaslatot dolgozott ki. Acél Géza fő mérnök tegnap, a jog és pénzügyi bizottságban bemutatta a módosítást, melyet a bizottság tagjai alaposan megvitatván elfogadásra ajánlják a legközelebbi közgyűlésnek.

* **Talált zálogjegy.** Ifj. Orosz Andrásné egy zálogcedulát talált tegnap. A zálogcédula értékes brilliánt gyűrű, arany óra, aranylánc és karperecről szól. 220 korona becsérték megnevezése mellett 160 koronát vettek fel e tárgyakra. A zálogjegyet ifj. Orosz Andrásné felvitte a rendőrségre, hol úgy vélekednek, hogy ezen zálogjegy említette tárgyak valószínűleg a közelmúltban történt ékszerlopások és rablásokból erednek, s a tettes az elzálogosítás után a zálogjegyet — amely ifj. Orosz né talált — elvesztette.

* **Magyariek bucsuja.** A magyar testvérek zenekara hétfőn Tátrafüredre utazik, a hová kiváló művészeink két hónapra szerződtek. Magyariek vasárnap este a Bikában bucsuznak el a debreceni közönségtől.

* **Új tagok, új műsor.** Angelottiné tegnap hazakerkezett Budapestről, ahol azért járt, hogy a Mulató részére új tagokat szerződtessen. Utja sikerrel járt és már a közeli napokban meglepetésszerű ajándékok fogják a közönséget szórakoztatni.

* **Elveszett tárgy.** Egy értékes aranykarperec dragakövekkel kirakva elveszett. A megtaláló jutalomban részesül, ha a bűnügyi osztály főnökéhez beadja.

* **Elfogott tolvaj.** Az elmúlt napok egyikén Papp Erzsébet nagykarólyl illetőszerű főzóné lopást követett el Kovásznay Akosné kárára Nagylétán. Több nő ruhát és egyébbb házi ingóságát vitt magával. A nyomozást a debreceni csendőrség vezette és a tetest hamar kézre is kerítette. A tolvaj asszonyt aztán a csendőrség átkísérte Nagyváradra, ahol is átadta az ottani kir. ügyészségnek.

* **Lopás.** Fazekas Henrik törvénytörési hivatalnok panaszt emelt Sági Eszter nevű eselédje ellen, hogy az állítólag pénztárcáját, melyben körülbelül 200 korona értékű holmik voltak. Sági Esztert tegnap délután kihallgatták, Sági azonban mindent tagad.

LETZTER JOZSEF fényképész-
festészeti és fényképnagy-
tási műterme Piac-utca 44.
dr. Ujjfalussy-báz Alland
fényképkiállítás a műterem
kapubejratánál levő kira-
katban.

Piac legélénkebb helyén egy üzlethelyiség ki- adó. Cim megtudható a kiadó hivatalban.

x Tánztanítás a szünetekben. Alföldy
Károly tánciskolájában a szüneti tanfo-
lyam június hó 27-én kezdődik. Beiratá-
sokat mai naptól elfogad bármely időben
akásán, Péterfia-utca 2. szám.

Legszebb divatos mellények
Feketenél.

Budapesti rendőri hírek.

Budapest, jun 24.

Tolvaj magánhivatalnok.

A rendőrség letartóztatta Szendeffy
Elemér 31 éves állás nélküli magánhiva-
talnokot. Szendeffynek már több ügye
volt a büntető bíróságnál. Ezekben a pö-
rökben egy fővárosi ügyvéd védte. Szen-
deffy a napokban meglátogatta ügyvéd-
jét és felhasználva ezt az alkalmat, az
ügyvéd íróasztalának a fiókjából 3500
koronát érő zálogjegyet ellopott. Az ügy-
véd feljelentette tolvaj védercét, amire
a rendőrség az elzúllott fiatal embert let-
tartóztatta.

*A megőrült földbirtokos
merénylete.*

Dr. Kupsa Viktor földbirtokos teg-
nap Gellért-tér 3. számú lakásán hirte-
len megőrült. Revolvert ragadott és rá-
lőtt a házvezetőnjére Weisshaus Etelre,
meg az inasára Kovács Lajosra. A golyó
szerencsére csak Kovács Lajost a kéz-
csuklóján sebesítette meg jelentéktelenül.
A szerencsétlen embert nagynehezen le-
fegyverezték és bevitték a főkapitány-
ságra. Itt a rendőrorvos konstatálta, hogy
veszedelmes örült és beszállították a Li-
pótmezei tébolydába.

Rablótámadás.

Kurber József műfestő felesége teg-
nap a Hold-utcai postatakarékpenztárból
400 koronát vett ki, a melyet kézi tá-
skájába téve Kádár-utcai lakására tar-
tott. — A Kádár-utcaban egyszerre egy
fiatal ember megtámadta, kiragadta a
kezeiből a pénzes erszényt és futásnak
eredt. A járőrök azonban üldözőbe vet-
ték és el is fogták. A rabló futás köz-
ben elhajtotta a kését. A rendőr-
ségen megállapították, hogy Zuckermann
Mór 24 éves munkátalan magánhivatal-
nok. A rendőrség letartóztatta.

Betörés egy dohánytőzsdébe.

Sopronyi Viktóriának a kerepesi-ut
1. szám alatti dohány nagyáruházaiban
az éjszaka betörők jártak. A tőzsdé ut-
cai vasredőnyét tolvajkulesal felnyitották
és az üzletben három fiókot feszítettek
fel vésővel. Az egyik fiókból 800 koronát
érő váltóúrlapot loptak el. Az úrlapok
10 fillérestől 1 korona 80 fillérig, minden
fajtából valók voltak. A másik fiókból
70 korona készpénzt, 1 dr. 10 koronás
aranyat, 5 drb. Milleniumi emlék koro-
nát, 1 koronát érő új filléreseket, 25 ko-

ronát érő 20 és 10 filléreseket, a harma-
dik fiókból pedig 300 drb. különféle bé-
lyegeket loptak el. Erdekes, hogy a Wert-
heim-szekrényt, amelyben 16 ezer ko-
rona pénz volt nem bántották és ott
hagyták a kirakatban levő sorsolási ék-
szereket is. A betörést reggel Hauer nevű
segéd vette észre. Amikor kinyitotta a
boltot, azt felturva találta. Szivarok, uj-
ságok szerte szórva a földön heverték.
A betörést csak a viszonyokkal ismerős
ember követte el és a rendőrség máris
nyomában van a betörőnek.

EGYLET

A poigári lövész egyesület nagy-erdei
tekepályáján f. hó. 26. és 29., — vala-
mint július hó 3-ik napján nagy verseny
kuglizást rendez 7 bábra, melyre az ér-
deklődők figyelme ez uton is felhívatik.
— A versenyre, mely június 26 án és
július 3-án délelőtt s délután, — június
29 én pedig csak délután fog tartatni,
5 díj aranyban, 4 díj pedig ezüstben van
van kitűzve, valamennyi diszitással. —
Első díj 30 korona aranyban.

A máv. altiszti dalkör elnöksége tisz-
telettel felkéri a dalkör összes működő
tagjait, hogy f. hó 25-én szombaton este
fél nyolc órakor a kör helyiségében tel-
jes számban megjelenni sziveskedjenek.
Debrecen 1904. június 24-én. — Az el-
nökség.

Adomány a rabsegélyző egyet javára.
Sesztina J. nő kereskedő ur a kit. tör-
vényeséknél részére kiutalt tanudij egy
részét, 5. az az öt koronát rabsegélyző
egyletünk javára volt szives ide adomá-
nyozni Ez adományt itt a nyilvánosság
előtt megköszönöm. Debrecen 1904. ju-
nius 24. Csiky Lajos rabsegélyző egyleti
titkár.

SZÍNHÁZ.

— (Színház és Élet. Julius elsejével
a Színház című kitűnő hetilap tartalmát
kiterjeszti, amennyiben nemcsak opeci-
álisan a színészettel, hanem egyéb fon-
tos közéleti eseményekkel, élettel is fog-
lalkozik, s ezért a „Színház és élet” ci-
met veszi fel. A bővebb tartalmu lap
egyes száma 24 fillér, előfizetés negye-
dére 3 korona. Kiadó: Budapest, Baros-
utca 59: Mutatvány szám ingyen.

TÁVIRATOK.

A japán-orosz háboru.

Pétervár, jun. 24. Kuropatkinnak
a cárhoz intézett tegnapi távirata szerint
a japán hadsereg, mely Kincsuból vonul
előre, folytatja útját észak felé. Kuroki
serege megszüntette a Sziujanból való
előrenyomulását, látszólag azért, hogy a
két sereg előrcsapatait egy vonalba
hozza. Az ellenséges előrcsapatok fel-
vonuló ereje Sziujan környékén mintegy
egy hadosztályt tett ki több lovasszázad-
dal, dél felé pedig kilenc lovasszázaddal,
melyeket számos gyalogcsapat erősít.
Sziamacsitól keletre erősségeket készíte-
nek a japánok a Kuandiancsian felé ve-
zető uton, hol körülbelül 18 ágyut állí-
tottak fel. Szapingaj falut, melyet sán-
cokkal erősítették meg, erős ellenséges
tábori őrs tartja megszállva.

London, jun. 24. A japánok végre-
teljesen megkezdtek a nyílt harcmodort.
Ennek bizonyosságaképpen legközelebb nagy
ütközet várható.

A purturturi kikötőben a szükség
már elérte majdnem legmagasabb fokát.
Eleség nincs es az éhínség réme közvet-
len közelből fenyeget. A kínaiak valóság-
gal éheznek. Az oroszoknak pedig már
csak tengeri áll rendelkezésére.

Elhunyt főudvarmester.

Budapest, jun. 24. Napcsa Ferenc
báró, boldogult Ersébet királynénk volt
főudvarmestere ma Szacsalon meghalt.

Öngyilkos orfeumigazgató.

Bécsujhely, jun. 24. Berger Jakab
bécsi orfeumigazgató az egyik szállóban
öngyilkosságot követett el. Agyonlőtte
magát. Tettének oka — mint hátraha-
gyott írásából kitűnik — életuntagság
volt.

TÖRVÉNYKEZÉS

Fölmentett hírlapíró.

— Esküdtszéki tárgyalás —

Tegnap újból összeült az esküdtbí-
róság, amely előtt Sebők Gyula főváros-
hírlapíró állott vágalmezással vádolva.
De a tárgyalás folyamán az ügyész el-
ejtette a vádat és így a további eljárás-
megszűnt.

Ugyanis így történt a dolog, hogy
tavaly nyáron a Debreceni Ujság a Ma-
gyar Estilapból kinyírt egy cikket, a
mely a seprősi bíróság elnökével foglalko-
zott. Az Esti lapot Sebők Gyula, a lap
fővárosi tudósítója küldötte meg a többi
tudósításokkal együtt. Ezért a cikkért
emelt vádat a debreceni csendőrség a
D. M. ellen.

Az esküdtbíróság elnöke volt Szűts
Miklós dr. Szavazóbírák Oláh Miklós dr.
és Totay Ferenc. Vádló Galánffy János
alügyész. Védő nem volt.

Fölolvasták a vádiratot és kihall-
gatták Sebők Gyulát, aki elmondta, hogy
ő a cikket nem kívágya küldte, hanem
egy krajeárért megvette az Estilapot és
abból itt vágta ki a cikket, mint éjjeli
expressz tudósítást.

Than Gyula megerősítette Sebők
Gyula vallomását.

Galánffy János dr. ügyész ezeknek
alapján elejtette a vádat Sebők ellen és
az indokolásban nagyon szépen kifeje-
tette, hogy a művelt államok vívmányai
között legfőbbesőbb a szabadsajtó. Be-
szélt annak magasztos hivatásáról, de
fekélyes kinövéséről is. Kijelenti, hogy
a szóbanforgó cikk az elsőtől az utolsó
betűig hazugság. Lehet, hogy Than
Gyula azt nem szándékos rozszakarattal
vágta át, de mindenesetre vétkes köny-
nyelműség volt lekötölni, holott nem
volt meggyőződve annak valódiságáról,
mert ezzel csak rontotta a csendőrségnek
mint testületnek a jó hírnevét. Mivel
pedig Sebők Gyula nem hibás a terhére
rótt cselekményben, vele szemben elejti
a vádat és azt nem tartja lönn Than
Gyula ellenében, mert ez a cselekmény
csak hat hónapon belül üldözendő hiva-
taltól s az már letelt, a csendőrség ré-
széről pedig senki sem jelent meg.

A bíróság ezután minden további
eljárást beszüntetett.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem töri, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha nem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér

Kapható:

Dr. Rótszék V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél

DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.
Valamint Tóth Béla gyógyszeráránban

Rozsnyói Vasas gyógyfürdő Hidegvizgyógyintézet Rozsnyón (Sömör megye.)

Vasas hidegviz- gyógyfürdő, klimatikus gyógyhely.

Fekszik 400 méternyire a tenger színe fölött, a szelek ellen teljesen védett kies fekvésű ücsücsön völgyben, az 1290 méter magas Pocsáló Ó kőhegy alján, a várostól 20 perennyire. — Pormentes levegő, gondozott sétányok, villamos világítás, feltűnően olcsó árak, vasuti-posta és távirat-állomás, a várossal telefon összeköttetés.

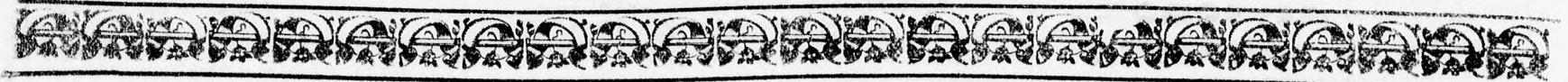
Első utó idényben 30% engedmény.

Nagy kiránduló helyek Dobsinai jégbarlang, Aggteleki cseppkőbarlang, Szédelő völgy, Krasznahorkai vár stb.

Prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál

Hajcsri Sándor.
fürdő orvos.

fürdő igazgatóság
Fejégy László.
fürdőigazgató

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FÖTÉR 31-IK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvaságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szepő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használ- **Harmat-arcpor,** mely az arcnak landó poudert, a üde, ifju színt

kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s eréme színben. Kiváló illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. Próbádohoz **A Molitergin** a legkiválóbb ára 50 fill. Nagyobb doboz 1 és 2 kor.

sen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemeszerű légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkujjta kezeket vagy arcbőrt a legrövide b idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeke, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. Egy üveg Molitergin ára 1 korona.

Szemeredni borból kiváló gondal készült gyógyborok, étak melyek gyógytökintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel

Nagy raktár bel-éskülső gyégysszer. különlegességekből.

Növényi-hajszer. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóv a fejbőr betegségektől illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehérménát. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszer ára 1 vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle **Növényi hajkenőcs.** Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszer. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Egy tégelyhajkenőcs ára 1 korona **Iztelen csukamáj olaj**
A Mihalovits-féle

teljesen iztelen szagtalan készítmény, mely undor nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedék. A Mihalovits-féle

China-bor.
China vas-bor.
Conduangó-bor.
Pepsin-bor.

Egy üveg ára
1 korona 60 fill

Debrecen, nyomatott László József könyvnyomdájában.